

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA KOPER
Šmarska cesta 4e, Koper

NAČRT OCENJEVANJA ZNANJA (NOZ)

AKTIV SLOVENŠČINE

Šolsko leto 2026/2027

Vodja aktiva:
Sabina Žigon

Ravnatelj:
Iztok Drožina

Koper, avgust 2026

Načrt ocenjevanja znanja velja za programe:

- Srednjega splošnega izobraževanja:
 - Tehniška gimnazija
- Srednjega strokovnega izobraževanja (SSI):
 - Strojni tehnik
- Poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI):
 - Tehnik računalništva
 - Strojni tehnik
 - Tehnik mehatronike
- Srednjega poklicnega izobraževanja (SPI):
 - Avtoserviser
 - Inštalater strojnih inštalacij
 - Mehatronik operater
 - Računalnikar
 - Frizer
- Nižjega poklicnega izobraževanja (NPI):
 - Pomočnik v tehnoloških procesih

Načini ocenjevanja med šolskim letom:

- pisno (domače branje, šolska naloga, pisni test),
- ustno,
- govorni nastop.

Merila ocenjevanja med šolskim letom

Merila pisnega ocenjevanja (pisni test, domače branje, šolska naloga)

Pisno preverjanje/ocenjevanje znanja poteka v obliki pripravljene pole nalog. Pisno ocenjevanje je pri slovenščini lahko:

- vodena ali samostojna interpretacija (odlomka iz znanega ali neznanega literarnega besedila),
- jezikovni test,
- razčlemba neumetnostnega besedila ali
- literarni test.

Na poli so napisana merila za oceno in vsaka naloga ima navedeno število točk. Točke se pretvorijo v odstotek, na podlagi katerega se v skladu z merili določi končno oceno. Čas pisanja je 45 min.

Pri pretvarjanju točk v oceno velja ta ocenjevalna lestvica:

- ocena nezadostno (1) za 0 do 49 % možnih točk,

- ocena zadostno oz. minimalni standard (2) za 50 do 64 % možnih točk,
- ocena dobro (3) za 65 do 79 % možnih točk,
- ocena prav dobro (4) za 80 do 89 % možnih točk,
- ocena odlično (5) za 90 do 100 % možnih točk.

Merila ustnega ocenjevanja

– za nezadostno:

dijak na zastavljena vprašanja ne odgovori, odgovori napačno, število podatkov je preskromno, razvidno je zelo slabo poznavanje snovi, pri književnem pouku tudi literarnih besedil, ubeseditev je na zelo nizki ravni, knjižno besedišče je zelo skromno, ne pozna osnovnih strokovnih izrazov, veliko je različnih jezikovnih napak;

– za zadostno – MINIMALNI STANDARD:

odgovor je skromen, zato so potrebna podvprašanja; število podatkov je skromno, pri književnem pouku je razvidno površno poznavanje literarnih besedil, razumevanje je na nizki ravni, utemeljitev ni, tudi vrednotenja ni ali pa je zelo preprosto, knjižno besedišče je skromno, obvladanje strokovnih izrazov je skromno oziroma so le-ti rabljeni napačno, veliko je različnih jezikovnih napak, vendar pa so grobe napake redkejšje od lažjih, posamezne povedi so lahko tudi nelogične;

– za dobro:

dijak poskuša na zastavljeno vprašanje odgovoriti samostojno, vendar pa mu je navadno potrebno postaviti tudi podvprašanja nižjih taksonomskih ravni, znanje je pretežno na ravni urejene reprodukcije, posamezne trditve poskuša tudi utemeljevati, zmožen je preprostega vrednotenja literarnih del oziroma jezikovnih problemov, knjižno besedišče je primerno, opazne so tudi težave pri rabi strokovnih izrazov, pojavljajo se posamezne jezikovne napake, prevladujejo preprostejše povedi;

– za prav dobro:

dijak odgovarja samostojno, podvprašanja mu postavljamo tudi za doseganje višjih taksonomskih ravni, trditve večinoma utemeljuje, dobro pozna in razume književna besedila in jih poskuša tudi samostojno vrednotiti, včasih zna znanje, pridobljeno pri književnem oziroma jezikovnem pouku, posplošiti in ga uporabiti v novih primerih, knjižno besedišče je precej bogato, raba strokovnih izrazov ustrezna, jezikovnih napak je malo, dijak dokazuje, da obvlada tudi nadpovedno skladnjo;

– za odlično:

dijak odgovarja samostojno in prepričljivo, podvprašanja mu postavljamo kvečjemu za doseganje višjih taksonomskih ravni, trditve dosledno utemeljuje, dobro pozna in razume književna besedila in jih samostojno vrednoti, zmožen je različnih povezav (npr. z drugimi obravnavanimi deli, avtorji, obdobji, smermi ipd.), zna posploševati znanje, pridobljeno pri književnem oziroma jezikovnem pouku, in ga uporabljati v novih primerih, knjižno besedišče je bogato, raba strokovnih izrazov ustrezna in suverena, jezikovnih napak skoraj ni, oziroma jih dijak sam sproti popravlja, obvlada tvorbo zahtevnejših povedi in nadpovedno skladnjo.

Merila ocenjevanja govornega nastopa

Ocena	Opisna merila
nezadostno (1)	Dijak ne upošteva značilnosti izbrane besedilne vrste. Ne predstavi teme in ne upošteva meril besedilnosti. Stališč ne navaja. Pri govorjenju si pomaga z zapisanim besedilom, govori nerazločno in nenaravno. Pri predstavitvi ne uporablja slikovnega gradiva in ne upošteva časovne omejitve govornega nastopa. Govori neknjižno, izražanje je okorno in skopo zaradi skromnega obsega besedišča in ponavljanja skladenjskih vzorcev. V besedilu so pogoste slovnične in pravorečne napake.
zadostno (2) oz. minimalni standard	Upošteva samo nekatere značilnosti izbrane besedilne vrste, v govorni nastop vpleta značilnosti drugih besedilnih vrst. Temo besedila predstavi z nekaterimi bistvenimi podatki, merila besedilnosti niso v celoti upoštevana. Stališč večinoma ne navaja. Pri govorjenju si pomaga z zapisanim besedilom; govori manj razločno ali nenaravno. Pri predstavitvi ne uporablja slikovnega gradiva in večinoma ne upošteva časovne omejitve govornega nastopa. Govori knjižno, izražanje pa je okorno in skopo zaradi skromnega obsega besedišča in ponavljanja skladenjskih vzorcev. V besedilu so opazne slovnične in pravorečne napake.
dobro (3)	Upošteva temeljne značilnosti besedilne vrste. Besedila večinoma ne členi na smiselne enote. Temo besedila pozna in predstavi z bistvenimi podatki, a je pri tem presplošen ali preveč podroben. Merila besedilnosti so prepoznavna. Stališča navaja, a jih večinoma ne utemeljuje. Govori prosto ter večinoma razločno in naravno, a ne popolnoma tekoče. Raba slikovnega gradiva je sprejemljiva. Deloma upošteva časovno omejitev govornega nastopa. Govori knjižno, uporablja primerno, a skromnejše besedišče. Raba besednih oblik in zgradba povedi sta sprejemljivi, a ne brez pomanjkljivosti.
prav dobro (4)	Upošteva vse tipične značilnosti besedilne vrste. Besedilo smiselno členi na manjše enote. Temo besedila predstavi jedrnato in ne presplošno ter jo logično in jasno razvije. Upošteva vsa merila besedilnosti. Stališča utemeljuje z argumenti iz različnih virov. Govori prosto, razločno, razumljivo in tekoče. Učinkovito uporablja slikovne pripomočke in ohranja stik s poslušalci. Upošteva

	časovno omejitev govornega nastopa. Govori knjižno, uporablja primerno besedišče, pravilne besedne oblike in besedilu primerno zgradbo povedi.
odlično (5)	Upošteva vse tipične značilnosti izbrane besedilne vrste. Besedilo smiselno členi na manjše enote in ga nadgradi z zahtevnejšimi sestavinami. Temo besedila predstavi jedrnato in natančno ter jo ustrezno logično in jasno prepričljivo razvije. Učinkovito upošteva vsa merila besedilnosti. Stališča utemeljuje s prepričljivimi in izvirnimi argumenti. Govori prosto, razločno, razumljivo, naravno in tekoče. Učinkovito in primerno uporablja slikovno gradivo in vidne spremljevalce govorjenja. Ohranja stik s poslušalci in spremlja njihov odziv. Upošteva časovno omejitev govornega nastopa. Govori knjižno, uporablja primerno in bogato besedišče, pravilne besedne oblike in primerno zgradbo povedi.

Načini in merila ocenjevanja znanja na popravnih/dopolnilnih/predmetnih izpitih

Izpit je sestavljen iz pisnega in ustnega ocenjevanja. Pisni izpit traja največ 90 minut, ustni pa največ 20 minut, pri čemer ima dijak možnost 15-minutne priprave na odgovarjanje.

Merila za ocenjevanje so enaka kot pri pisnem in ustnem ocenjevanju med šolskim letom. Pri pisnem delu izpita piše kandidat vodeno ali samostojno interpretacijo odlomka iz znanega ali neznanega literarnega besedila/spis/esej in/ali razčlenbo neumetnostnega besedila in/ali jezikovni test in/ali literarni test.

Pri ustnem delu izpita odgovarja na vprašanja iz jezika in/ali iz književnosti. Dijak izpit opravi v primeru, da je pri obeh delih, pisnem in ustnem skupaj, dosegel najmanj 50 odstotkov vseh možnih točk.

Minimalni standardi znanja

Minimalni standardi znanja so podani glede na programe in letnike.

Program Srednjega splošnega Izobraževanja (Tehniška gimnazija)	Jezikovni skopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja

OBLIKOVANJE IN RAZVIJANJE ZAVESTI O JEZIKU, NARODU, DRŽAVI	- Dijak poimenuje svoj prvi/materni jezik, predstavi njegove prednosti pred drugimi, položaj v R Sloveniji; - predstavi vlogo slov. jezika v svojem življenju; - predstavi vlogo drugih jezikov v R Sloveniji; - našteje jezikovne zvrsti, ustrezne okoliščine zanje.
RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI (URADNEGA) POGOVARJANJA	- Dijak v vlogi pobudnega in odzivnega sogovorca tvori ustrezne, smiselne, razumljive replike; - razčlenjuje tuje pogovore ter jih vrednoti, svoje mnenje utemelji s strokovnimi argumenti. • <i>Sporazumevanje</i> • <i>Dvosmerno sporazumevanje:</i> <i>pogovarjanje</i> • <i>Enosmerno sporočanje –</i> <i>tvorjenje enogovornih besedil,govorno nastopanje</i> • <i>Faze sporočanja</i> • <i>Načela uspešnega sporočanja</i> • <i>Sprejemanje enogovornih besedil</i>
RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI (URADNEGA) DOPISOVANJA	- Dijak v vlogi pobudnega in odzivnega dopisovalca piše učinkovite, ustrezne, razumljive in pravilne dopise različnih vrst; - razčlenjuje tuje dopise ter jih vrednoti, svoje mnenje utemelji s strokovnimi argumenti. • <i>Strokovno besedilo</i> • <i>Besedilo politične propagande</i> • <i>Zakon, statut in pravilnik</i> • <i>Zapisnik</i> • <i>Poljudnoznanstveni in znanstveni članek</i> • <i>Okrogla miza</i> • <i>Upravna odločba</i> • <i>Poslovni pogovor</i> • <i>Predstavitev kraja,</i> • <i>Oglaševalno besedilo.</i> • <i>Zasebni in javni dopisi (opravičilo, vabilo, obvestilo, zahvala)</i> • <i>Prošnja</i> • <i>Prijava</i> • <i>Pritožba</i> • <i>Komentar</i> • <i>Esej</i> • <i>Reportaža</i> • <i>Publicistično poročilo</i> • <i>Življenjepis</i>

RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI KRITIČNEGA SPREJEMANJA ENOGOVORNIH NEUMETNOSTNIH BESEDIL	Dijak bere ali posluša besedila; - razčlenjuje besedilo, določi mu: *okoliščine nastanka, *namen besedila, *temo besedila, podteme ter bistvene podatke, *prevladujoče pomensko razmerje v besedilu, prevladujoči način razvijanja teme, *vlogo in pomen besed, povedi; - vrednoti sprejeto besedilo; - poroča o svoji strategiji sprejemanja besedil. Dijak piše besedila ali govorno nastopa – tvori učinkovita, ustrezna, razumljiva in pravilna besedila; - vrednoti svoje besedilo; - poroča o svoji strategiji tvorjenja besedila, predstavi napake in razloge zanje.
RAZVIJANJE PRAVOREČNE, PRAVOPISNE IN SLOGOVNE ZMOŽNOSTI TER ZMOŽNOSTI NEBESEDNEGA SPORAZUMEVANJA	Dijak med govornim nastopom govori knjižno; - izgovori dano besedo neknjižno/knjižno, primerja oba izgovora in opiše knjižni izgovor; - našteje knjižne glasnike in jih primerja z neknjižnimi. Dijak tvori pravopisno pravilna enogovorna in dvogovorna besedila; - zapiše dano besedo/poved, opiše njen zapis in ga utemelji z navajanjem pravila. • <i>Pravorečje: poudarek, intonacija, premori, hitrost govorjenja, register, glasovna barva</i> • <i>Glasoslovje: samoglasniki, soglasniki</i> • <i>Pravopis: zapisovanje glasov, prevzetih besed in besednih zvez</i> • <i>Pisanje besed skupaj, narazen</i> • <i>Deljenje besed</i> • <i>Ločila:</i> - <i>končna ločila (pika, vprašaj, klicaj),</i> - <i>nekončna ločila (vejica, podpičje, dvopičje, narekovaj, pomišljaj, oklepaj)</i> • <i>Stičnost ločil</i>
RAZVIJANJE METAJEZIKOVNE ZMOŽNOSTI	Dijak tvori pravilna besedila (z značilno zgradbo dane besedilne vrste in značilnimi jezikovnimi prvinami);

	- svoja in tuja besedila vrednoti besedilnovrstno, pravorečno, pravopisno; - v svojih in tujih besedilih odkrije in odpravi različne napake; - predstavi načela uspešnega enogovornega in dvogovornega sporazumevanja. • <i>Beseda:</i> - <i>oblikovna stran besede (besedne vrste)</i> *samostalnik *pridevnik - zaimek - števnik *glagol *prislov *predlog *veznik *členek - medmet - <i>tvarna stran besed:</i> *tvarna stran izgovorjenih besed *tvarna stran zapisanih besed Dijak sistematično usvaja stavčnočlensko sestavo stavka in stavčno sestavo povedi, - vrednoti učinek pridobljenega vsebinskega in procesnega znanja na tvorjenje in razumevanje enostavčnih in večstavčnih povedi • <i>Skladenjska/slovnična sestava besedil:</i> - <i>Poved</i> - <i>Stavek:</i> - <i>povedek,</i> - <i>osebek,</i> - <i>predmet,</i> - <i>prislovno, določilo</i> • <i>Zveza stavkov:</i> - <i>prirečna zveza stavkov,</i> - <i>podredna zveza stavkov.</i> • <i>Večpovedno besedilo</i>
RAZVIJANJE POIMENOVALNE, PRAVOPIISNE IN SLOGOVNE ZMOŽNOSTI	Dijak tvori poimenovalno pravilna besedila, - razloži besede iz prebranega/poslušanega besedila in jih uporabi v novih povedih, - dani besedi najde sopomenko, protipomenko, nadpomenko, podpomenko, besede iz iste besedne družine in iz istega tematskega polja, - zamenja prevzeto besedo z ustrezno domačo ustreznico,

	• <i>Beseda:</i> - <i>kaj je beseda</i> - <i>pomen besed</i> - <i>frazemi</i> - <i>pomenska razmerja med besedami</i> - <i>slogovna vrednost besed</i> - <i>izvor besed</i> - <i>tvorjenost besed</i> • <i>Slovarji: uporaba SSKJ</i> • <i>Pravopis:</i> - <i>razvoj pisave</i> - <i>razvoj slovenske pisave</i> - <i>raba velike začetnice</i> • <i>Pravorečje:</i> - <i>premene v izgovorjenih besedah</i>
ZGODOVINA SLOVENSKEGA JEZIKA	Dijak se seznani se z razvojem slovenskega jezika od naselitve do 20. stoletja, - spozna najpomembnejše slovenske jezikoslovce, - spozna njihov trud za uveljavitev slovenskega jezika. • <i>Zgodovina slovenskega knjižnega jezika:</i> - <i>izvor in nastanek slovenskega jezika,</i> - <i>10. stoletje – prvi zapisi,</i> - <i>16. stoletje – nastanek knjižnega jezika,</i> - <i>knjižni jezik 17. In prve polovice 18. stoletja,</i> - <i>knjižni jezik v drugi polovici 18. stoletja</i> - <i>knjižni jezik v 19. stoletju</i> - <i>knjižni jezik v 20. stoletju</i>

Program Srednjega splošnega Izobraževanja (Tehniška gimnazija)	Književni sklopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
ANTIČNA KNJIŽEVNOST	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih;

	- uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Homer: Iliada/Vergil: Eneida</i> • <i>Sofoklej: Kralj Ojdip/Antigona (DB)</i> • <i>Plavt: Dvojčka</i> • <i>Katul: Blagoslov ljubezni/</i>
BIBLIJA IN KNJIŽEVNOSTI STAREGA ORIENTA	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Ep o Gilgamešu</i> • <i>O izgubljenem sinu</i> • <i>Psalm 130/129 (Iz globočine)</i> • <i>Tisoč in ena noč: Zgodba o grbcu</i> • <i>Zgodbe Sv. pisma</i>
KNJIŽEVNOST RENESANSE IN SREDNJEGA VEKA V EVROPI IN NA SLOVENSKEM	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Petrarca: O blažen bodi čas...</i> • <i>Boccaccio: Novela o sokolu</i> • <i>Cervantes: Don Kihot</i> • <i>Shakespeare: Hamlet/Romeo in Julija (DB)</i> • <i>Dante: Božanska komedija</i> • <i>Villon: Balada o obešencih</i> • <i>Brižinski spomeniki</i>
SLOVENSKA REFORMACIJA,	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti:

PROTIREFORMACIJA IN BAROK	- prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Trubar: En register...(Proti zidavi romarskih cerkva)</i> • <i>Svetokriški: Na noviga lejta dan</i>
SLOVENSKO LJUDSKO SLOVSTVO	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Trgaj mi rožice/Dekle na sred morja</i> • <i>Lepa Vida/Rošlin in Verjanko</i> • <i>Zeleni Jurij</i>
EVROPSKI KLASICIZEM IN RAZSVETLJENSTVO	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>La Fayette: Kneginja Klevska</i> • <i>Swift: Guliverjeva potovanja/Voltaire: Kandid ali optimizem</i> • <i>Moliere: Tartuffe</i> • <i>Vodnik: Zadovoljni Kranjc/Ilirija oživljena</i> • <i>Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi (DB)</i>
KNJIŽEVNOST EVROPSKE in	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti:

SLOVENSKE PREDROMANTIKE/RO MANTIKE	- prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Rousseau: Julija ali Nova Heloiza/Goethe:Trpljenje mladega Wertherja</i> • <i>Byron: Romanje grofiča Harolda/Puškin: Jevgenij Onjegin</i> • <i>Puškin: Pesnik/Lermontov: Jadro/ Leopardi: Sam sebi/Heine: Lorelei</i> • <i>Prešeren:</i> - <i>Hčere svet,</i> - <i>Slovo od mladosti,</i> - <i>Sonetje nesreče (1., 5., 6.),</i> - <i>Sonetni venec (1., 7., 8., 15.),</i> - <i>Krst pri Savici,</i> - <i>Pevcu,</i> - <i>Nezakonska mati,</i> - <i>Zdravljica,</i> - <i>Neiztrohnjeno srce</i>
KNJIŽEVNOST EVROPSKEGA IN SLOVENSKEGA REALIZMA IN NATURALIZMA	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Stendhal: Rdeče in črno/Balzac: Oče Goriot/Flaubert: Gospe Bovary</i> • <i>Gogolj: Mrtve duše/Tolstoj: Vojna in mir/Dostojevski: Zločin in kazen</i> • <i>Zola: Beznica/Germinal</i> • <i>Gogolj: Plašč/Maupassant: Nakit</i> • <i>Gogolj: Revizor/Ibsen: Strahovi/Strindberg: Gospodična Julija</i> • <i>Jenko: Obrazi (V., VII., X.)</i>

	• <i>Gregorčič: Človeka nikar/Ujetega ptiča tožba/Njega ni</i> • <i>Aškerc: Mejniki/Zimska romanca/Iškarjot</i> • <i>Jurčič: Deseti brat</i> • <i>Kersnik: Jara gospoda/Agitator</i> • <i>Jenko: Tilka/Jurčič: Telečja pečenka</i> • <i>Tavčar: Cvetje v jeseni/Visoška kronika</i>
KNJIŽEVNOST EVROPSKE IN SLOVENSKE MODERNE	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobij on smeri ter avtorjev in del; - prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih; - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil. • <i>Baudelaire: Tujec/Pesem o albatrosu/Sorodnosti/Omamljajte se!</i> • <i>Verlaine: Jesenska pesem/Rimbaud: Pijani čoln/Mallarmé: Nam bo nedolžni, živi in prekrasni dan</i> • <i>Wilde: Saloma/Čehov: Češnjev vrt</i> • <i>Kette: Na trgu/Pijane</i> • <i>Murn: Pesem o ajdi/Nebo, nebo/Vlahi</i> • <i>Župančič: Duma/Ti skrivnostni moj cvet</i> • <i>Cankar: Kostanj posebne sorte/Gospod stotnik/Sova</i> • <i>Cankar: Hlapci/Kralj na Betajnovi</i> • <i>Cankar: Na klancu/Martin Kačur</i> • <i>Gradnik: Pisma</i> • <i>(1., 5., 7.)</i> • <i>Izidor Cankar: S poti</i>
SVETOVNA IN SLOVENSKA KNJIŽEVNOST V 20. STOLETJU	Dijak pridobi uporabno književno znanje kot sestavino bralne zmožnosti: - prepozna in navaja bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobij on smeri ter avtorjev in del;

- prepozna, poimenuje in definira temeljne literarnoteoretične pojme, razume njihovo vlogo v književnih besedilih;
 - uporablja temeljne literarnoteoretične izraze pri interpretaciji književnih besedil.

- *Lorca: Vitezova pesem*
- *Proust: Combray/Joyce: Ulikses*
- *Kafka: Preobrazba*
- *Szyborska: Radost pisanja*
- *Hemingway: Komu zvoní*
- *Camus: Tujec*
- *Beckett: Čakajoč Godota/Ionesco: Plešasta pevka/Sartre: Zaprta vrata*

- *Kosovel: Slutnja,*
- *Ekstaza smrti*
- *Kons. 5/ Pesem št. X*
- *Pregelj: Matkova Tina*
- *Grum: Dogodek v mestu Gogi*
- *Prežih: Samorastniki/Boj na požiralniku*
- *Kranjec: Režonja na svojem*
- *Bartol: Alamut*
- *Kajuh: Bosa pojdiva/Balantič: Zasuta usta*

- *Menart: Croquis/Celuloidni pajac*
- *Krakar: Med iskalci biserov/ Pavček: Še enkrat glagoli/ Zlobec: Pobeglo otroštvo*
- *Kovič: Južni otok/Psalm*
- *Zajc: Veliki črni bik/Črni deček*
- *Strniša: Večerna pravljica/Vrba/ Makarovič: Poroka/Odštevanke/Krivos: Zamejska žalostna*
- *Šalamun: Stvari/Mrk/Gobice*

- *Kocbek: Črna orhideja/Blažena krivda/ Zupan: Menuet za kitaro/ Zidar: Sveti Pavel*
- *Kovačič: Resničnost/Prišleki*
- *Lipuš: Zmote dijaka Tjaža/ Hieng: Čudežni feliks/ Rebula: Senčni ples/ Šeligo: Triptih Agate Schwarzkobler*
- *Kosmač: Tantadruj*
- *Smole: Antigona/ Kozak: Afera*
- *Jančar: Veliki briljantni valček/ Zupančič: Vladimir/Razred*

Program SSI in PTI	Jezikovni skopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
JEZIK IN UVOD V KNJIŽEVNOST	Dijak/-inja: • zna v besedilu poiskati nebesedne prvine in poimenovati nebesedne spremljevalce govornega besedila, • pravilno razloži pojme slovenščina kot prvi jezik, drugi in tuji jezik ter uradni in državni jezik, • pozna uradne jezike na dvojezičnih področjih v RS, • pozna socialne zvrsti in okoliščine za njihovo rabo. Dijak/-inja: • pozna značilnosti književnih besedil, zna poimenovati literarne zvrsti in dve značilnosti vsake med njimi, • prepozna lirsko, epsko in dramsko besedilo; • iz odlomka razbere vsebino, zna povedati obnovo in poimenuje književne osebe; • v lirskem besedilu prepozna podčrtano slogovno sredstvo (rimo, primero, okrasni pridevek, poosebitev).
SPORAZUMEVANJE, BESEDILO IN BESEDILNE VRSTE	Dijak/-inja: • zna v besedilu določiti sporočevalca in naslovnika ter besedilo opredeliti glede na naslovnikovo odzivanje; • ob besedilu zna ugotoviti število pogovornih menjav oz. replik, • zna naštetih faze sporočanja in načela uspešnega sporočanja, • prepozna neposredno in posredno izražanje namena sporočevalca, • zna navesti dve značilnosti predstavitve osebe, osebnostnega intervjuja, opisa naprave in postopka; • prepozna dejavnike sporočanja; • loči umetnostna od neumetnostnih besedil.
GLASOSLOVJE, PRAVOREČJE IN PRAVOPIS	Dijak/-inja: • zna določiti končno stavčno intonacijo (rastoča, padajoča, vzklična); • pozna glasove slovenskega knjižnega jezika; • v besedah prepozna mesto naglasa; • usvoji pravila zapisovanja prevzetih besed, pisanja skupaj oz. narazen in zapisovanje z vezajem; • zna besede pravilno deliti.
BESEDOSLOVJE	Dijak/-inja: • pozna sopomenke, protipomenke, nad- ali podpomenke besed; • zna v slovarskem sestavku poiskati frazem in njegovo

	razlago; • ve, katere besede so primerne za rabo v različnih govornih položajih; • pozna skupine besed glede na izvor; • loči geselske članke med slovarskimi sestavki; • zna narediti tvorjenko.
OBLIKOSLOVJE	Dijak/-inja: • zna v besedilu poiskati različne besedne vrste; • zna sklanjati težje primere samostalnikov; • zna določiti oblikovne lastnosti besednih vrst (pregibna, nepregibna besedna vrsta, sklon, spol, število, oseba, glagolski vid in način); • tvori lažje primere vidskih parov (z menjavo predpone); • zna tvoriti velelnik glagolov.
SKLADNJA IN RABA LOČIL	Dijak/-inja: • loči poved od stavka; • zna podčrtati stavčne člene in njihove dele; • prepozna različne vrste odvisnikov in priredij; • pravilno uporabljajo končna in nekončna ločila.
BESEDILNE VRSTE	Dijak/-inja: • po sprejemanju neumetnostnega besedila predstavi okoliščine njegovega nastanka, prepozna sporočevalčev namen, povzame temo in bistvene podatke iz besedila; • prepozna besedilno vrsto in njene bistvene značilnosti; • zna tvoriti različne besedilne vrste.

Program SSI in PTI	Književni sklopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
BIBLIJA IN ANTIČNA KNJIŽEVNOST	Dijak/-inja: • zna časovno opredeliti nastanek <i>Biblije</i>, psalm <i>Iz globočine</i> (samo SSI) in pozna njene temeljne sestavne dele; • zna obnoviti <i>Priliko o izgubljenem sinu</i> in povzeti glavno sporočilo; • zna časovno umestiti antično književnost; • zna povzeti vsebino <i>Odiseje</i> in <i>Kralja Ojdipa</i> ter umestiti besedili v literarno vrsto.
OD SREDNJEGA VEKA DO RAZSVETLJENSTVA	Dijak/-inja: • obdobje evropskega srednjega veka zna časovno umestiti in navesti značilnosti srednjeveške književnosti; • zna opisati zgradbo Dantejeve <i>Božanske komedije</i> (samo SSI) in povzeti vsebino tega dela; • zna časovno opredeliti obdobje slovenskega srednjeveškega slovstva, poimenovati glavne rokopise ter značilnosti <i>Brižinskih spomenikov</i>; • zna obdobje renesanse časovno umestiti, navesti najpomembnejše značilnosti tega časa ter poimenovati

	predstavnike in njihova dela; • zna grobo vsebinsko interpretirati Petrarco <i>Sonet št. 61</i> (samo SSI), delo umestiti v književno zvrst in navesti značilnosti sonetov; • zna <i>Novelo o sokolu</i> (samo SSI) obnoviti, jo umestiti v književno zvrst in vrsto; • zna obnoviti dramo <i>Romeo in Julija</i>, delo umestiti v književno zvrst in vrsto ter označiti naslovni dramski osebi; • zna obnoviti odlomek iz Cervantesovega romana <i>Don Kihot</i> in delo umestiti v književno zvrst ter vrsto; • pozna glavna prizadevanja evropskih protestantov, časovno umesti slovensko reformacijo, navede glavne predstavnike in njihove dosežke; • zna obnoviti Trubarjevo besedilo <i>Proti zidavi cerkva</i>, navesti protestantske ideje in delo umestiti v polliterarno vrsto; • zna obnoviti delo J. Svetokriškega <i>Na noviga lejta dan</i> in navesti idejo tega dela, poimenovati slog in delo umestiti v polliterarno vrsto.
KNJIŽEVNOST RAZSVETLJENSTVA IN ROMANTIKE	Dijak/-inja: • zna časovno umestiti razsvetljenstvo, evropsko in slovensko romantiko; • pozna predstavnike teh obdobj in njihova dela; • zna obnoviti Linhartovo komedijo <i>Ta veseli dan ali Matiček se ženi</i>, Vodnikovo <i>Dramilo</i> (samo SSI) in Prešernovo povest v verzih <i>Krst pri Savici</i>; • zna interpretirati odlomek iz Puškinovega verznege romana <i>Jevgenij Onjegin</i>; • pozna Prešernov življenjepis, zna interpretirati 1. sonet, opisati zgradbo in idejo <i>Sonetnega venca</i>; • zna razložiti zgradbo <i>Zdravljice</i> in jo vsebinsko interpretirati.
EVROPSKI REALIZEM IN OBDOBJE MED ROMANTIKO IN REALIZMOM NA SLOVENSKEM	Dijak/-inja: • zna obdobje evropskega realizma časovno umestiti, pozna predstavnike ter prevladujočo značilnosti obdobja in realistične književnosti; • pozna vsebino, književne osebe in ideje romana <i>Zločin in kazen</i> ter Ibsenove drame <i>Nora</i>; • zna obnoviti vsebino Aškerčevega <i>Mejnika</i>, interpretirati Jenkove <i>Obraze</i> in <i>Tilko</i> (samo SSI), označiti glavne motive; • zna obnoviti vsebino Tavčarjeve <i>Visoške kronike</i>, označiti like in opredeliti zgradbo ter vrsto romana.
EVROPSKA IN SLOVENSKA MODERNA	Dijak/-inja: • zna obdobji moderne v Evropi in na Slovenskem časovno umestiti; • pozna predstavnike, zna navesti prevladujoče literarne zvrsti in vrste značilne za moderno;

	• zna obnoviti poetično dramo <i>Saloma</i>, navesti dramski konflikt in povzeti glavno idejo; • zna predstaviti <i>Martina Kačurja</i> in pozna vsebino črtice <i>Kostanj posebne sorte</i> (samo SSI); • zna povzeti vsebino drame <i>Hlapci</i>, označiti glavne osebe in predstaviti Jermanovo tragičnost; • zna interpretirati: <i>Na trgu</i>, <i>Pesem o ajdi</i>, <i>Dumo</i> (samo SSI).
EVROPSKA IN SLOVENSKA KNJIŽEVNOST V PRVI POLOVICI 20. STOLETJA	Dijak/-inja: • zna obdobje evropske in slovenske književnosti 20. stoletja časovno umestiti, pozna predstavnike, zna navesti literarne zvrsti in vrste značilne za svetovno in slovensko književnost prve polovice 20. stoletja; • besedila <i>Preobrazba</i>, <i>Tujec</i>, <i>Čakajoč Godota</i> zna obnoviti, predstaviti njihove značilnosti in pojasniti osrednje motive ter teme; • zna interpretirati Kosovelov <i>Kons V.</i>, <i>Slutnjo</i> in <i>Ekstazo smrti</i> (samo SSI); • v noveli <i>Matkova Tina</i> in drami <i>Dogodek v mestu Gogi</i> prepozna ekspresionistični slog, zna navesti snov in predstaviti glavne like; • bere, zna obnoviti in predstaviti značilnosti socialnega realizma pri <i>Samorastnikih</i> in <i>Režonja na svojem</i> (samo SSI), • pozna značilnosti književnosti med obema vojnama, interpretira Kajuhovo pesem: <i>Bosa pojdiva, dekle, obsorej</i> in prepozna njena pesniška sredstva.
SODOBNA SLOVENSKA KNJIŽEVNOST	Dijak/-inja: • bere in razumeva besedila slovenske in evropske sodobne književnosti, jih časovno umesti in zvrstno-vrstno označi; • zna opredeliti osrednje teme in pomembne motive, prepozna osnovne jezikovno-slogovne značilnosti ter zna označiti glavne osebe, • književna dela: Janez Menart: <i>Croquis</i> (samo SSI), Kajetan Kovič: <i>Južni otok</i>, Dane Zajc: <i>Črni deček</i>, Gregor Strniša: <i>Večerna pravljica</i> (samo SSI), Ciril Kosmač: <i>Tantadruj</i>, Vitomil Zupan: <i>Menuet za kitaro</i>, Drago Jančar: <i>Veliki briljantni valček</i>, aktualizira.

Program SPI	Jezikovni sklopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
SPORAZUMEVANJE, DRUŽBENE VLOGE SLOVENŠČINE, BESEDILO IN BESEDILNE VRSTE	Dijak/-inja: – prepozna glavne okoliščine sporočanja: tvorca/sporočevalca, naslovnika/prejemnika, temo; – razločuje vrsto besedil: uradna/neuradna, javna/zasebna, umetnostna/neumetnostna; – prepozna nebesedne spremljevalce v zapisanem besedilu; – pozna glavne družbene zvrsti jezika in navede dve značilnosti vsake; pravilno uporabi ustrezno zvrst v družbenih okoliščinah (knjižni jezik, narečje, sleng, žargon); – ubesedi pomen slovenščine in razločuje pojme: materni jezik, drugi jezik ali jezik okolja, tuji jezik, državni jezik, uradni jezik; – navede tri glavne indoevropske jezikovne družine in pri vsaki vsaj tri pripadajoče jezike; navede vse tri slovanske podskupine; – zna tvoriti javno vabilo, obvestilo, zahvalo, opravičilo; – pozna glavne značilnosti seminarske naloge.
GLASOSLOVJE S PRAVOREČJEM, PRAVOPIS	Dijak/-inja: – pozna glasove slovenskega knjižnega jezika; – zna zapisati glasove s črkami in ubesediti mesto naglasa; – prepozna nebesedne spremljevalce govornega nastopanja; – izpelje kratek govorni nastop; – upošteva temeljna pravorečna in pravopisna pravila slovenskega knjižnega jezika; – zna besede pravilno deliti; – obvlada rabo velike začetnice.
BESEDOSLOVJE IN OBLIKOSLOVJE	Dijak/-inja: – zna iz besedila ali iz spomina poiskati sopomenko, protipomenko, nad- ali podpomenko, besedno družino in tematsko polje. Loči slogovno nezaznamovane in slogovno zaznamovane besede; – prepozna nekaj frazemov in samostojno razloži posamezne pregovore; – loči tvorjenke od netvorjenk in prevzete besede od domačih; – upošteva temeljna pravorečna in pravopisna pravila: pravilno zapisovanje tvorjenk, prevzetih besedi, pisanje skupaj, narazen in z vezajem; – prepozna samostalnik, pridevnik (lastnostni, vrstni in

	svojljni), zaimek, števniki, glagoli, predlogi, vezniki in medmeti; – zna sklanjati težje primere samostalnikov ter moška in ženska imena in priimke; – loči nedoločni, namenilnik in opisni deležnik na -l za tvorbo preteklika, pogojnika; loči dovršni in nedovršni glagoli.
SKLADNJA	Dijak/-inja: – loči poved od stavka; – pravilno postavlja vejice med stavki; – v preprostih stavkih se zna vprašati po stavčnih členih in jih podčrtati (določi stavčne člene brez njihovih delov): povedek, osebek, predmet, prislovno določilo; – nadaljuje večstavčno poved z ustreznim odvisnikom ali priredjem, tako da uporabi primeren veznik; – združi stavke v novo večstavčno poved ali strni večstavčno poved v enostavčno.
Program SPI	Književni sklopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD V KNJIŽEVNOST IN LJUDSKO SLOVSTVO (IZ RODA V ROD)	Dijak/-inja: – loči umetnostna in neumetnostna besedila ter jih zvrstno-vrstno umesti; – uporablja pojme: dogajalni čas in kraj, književne osebe, tema, sporočilo; – navede glavne značilnosti ljudskega slovstva; – samostojno obnovi vsebino obravnavanih književnih besedil: <i>Martin Krpan</i>, <i>Peter Klepec</i>, <i>Lepa Vida</i>, <i>Zeleni Jurij</i>. Po dogovoru in izbiri profesorja lahko tudi drugo ustrezno besedilo.
LJUBEZENSKA TEMA V KNJIŽEVNOSTI (LJUBEZEN JE BILA, LJUBEZEN ŠE BO)	Dijak/-inja: – loči umetnostna in neumetnostna besedila ter jih zvrstno-vrstno umesti; – uporablja pojme: dogajalni čas in kraj, književne osebe, tema, sporočilo; – samostojno obnovi vsebino obravnavanih književnih besedil: <i>Na trgu</i>, <i>Sosedov sin</i>, <i>Cvetje v jeseni</i>. Po dogovoru in izbiri profesorja lahko tudi drugo ustrezno besedilo. – Dijak prebere domače branje (na podlagi učiteljevega seznama ali lastnega predloga).
V SVOJI DEŽELI S SVOJO GOVORICO (DOMOVINSKA TEMA)	Dijak/-inja: – loči umetnostna in neumetnostna besedila ter jih zvrstno-vrstno umesti; – uporablja pojme: dogajalni čas in kraj, književne osebe,

V KNJIŽEVNOSTI)	tema, sporočilo; – samostojno obnovi vsebino obravnavanih književnih besedil: <i>Z vlakom, Metulj na obešalniku, Režonja na svojem.</i> Po dogovoru in izbiri profesorja lahko tudi drugo ustrezno besedilo.
DRUGAČNI IN ZAZNAMOVANI, SAMOTNEŽI IN ČUDAKI	Dijak/-inja: – loči umetnostna in neumetnostna besedila ter jih zvrstno-vrstno umesti; – uporablja pojme: dogajalni čas in kraj, književne osebe, tema, sporočilo; – samostojno obnovi vsebino obravnavanih književnih besedil: - Jenko: Tilka, - Vidmar: Črna vrana, - Minatti: Nekoga moraš imeti rad, - Milčinski-Ježek: N. N. in črna pega čez oči.
BRANJE JE VZNEMIRLJIVO POTOVANJE (slovenska književnost v času) Reformacija in protireformacija Razsvetljenstvo Romantika Med romantiko in realizmom Slo. moderna Ekspresionizem Socialni realizem Knj. v času 2. sv. vojne Sodobna slo. knj.	Dijak/-inja: – bere in posluša umetnostna besedila: - Trubar: <i>Proti zidavi cerkva</i>, - Linhart: <i>Ta veseli dan ali Matiček se ženi</i>, - Prešeren: <i>Krst pri Savici</i> (Uvod), - Kersnik: <i>V zemljiški knjigi</i>, - Cankar: <i>Kostanj posebne sorte</i>, - Kosovel: <i>Ekstaza smrti</i>, - Voranc: <i>Samorastniki/Boj na požiralniku</i>, - Kajuh: <i>Bosa pojdiva, dekle, obsorej</i>, - Pavček: <i>Pesem o zvezdah</i>; – izraža svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje umetnostnih besedil v pogovoru in govornem nastopu; – piše besedila, v katerih izraža svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje umet. besedil; – prepozna in opisuje temeljne literarnozgodovinske značilnosti, – prepozna in opisuje temeljne literarne prvine. Dijak/-inja prebere eno knjigo za domače branje: Kersnik: <i>Kmetske slike</i> / /Tavčar: <i>Med gorami</i> / /Cankar: <i>Na klancu</i> / /Voranc: <i>Samorastniki</i> , – po postavljenih vprašanjih izraža lastno doživljanje, razumevanje in vrednotenje.

Program NPI	1. letnik:
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
SKLOP 1: BESEDA, POVED, ZVRSTNOST IN PRAVOPIS	Dijak/-inja: – pozna pravila kulturnega dialoga; – ima urejene zapiske v zvezku; – prepozna besedo in besedno zvezo, pozna razvrstitev besed po abecedi, loči stavek in poved; – loči zborni in pogovorni jezik ter neknjižne zvrsti v govorjeni ali zapisani besedi; – pravilno uporablja veliko začetnico v lažjih primerih lastnih imen; – prepozna stičnost ločil in zapis vejice v lažjih primerih.
SKLOP 2: LITERARNA TEORIJA IN LJUDSKO SLOVSTVO	Dijak/-inja: – prepozna literarne zvrsti, razlikuje med prozo in poezijo, med umetnim in ljudskim besedilom, snov, dogajalni čas in prostor ter osebe; – je zmožen dokaj tekoče in pravilno brati; – zna obnoviti oz. povzeti prebrano književno besedilo z učiteljevo pomočjo.
SKLOP 3: BESEDILNE VRSTE IN VRSTE BESEDIL	Dijak/-inja: – dijak prepozna okoliščine besedila in osnovne značilnosti posameznih vrst besedil (neumetnostno, javno/zasebno, uradno/neuradno besedilo); – zna naštet dele uradnega pisma in samostojno zapisati uradno prošnjo; – prepozna druge besedilne vrste, kot so: vabilo, opravičilo, zahvala; – govorno predstavi osebo po vnaprej določenih opisnikih.
SKLOP 4: LJUBEZENSKA TEMATIKA V LIRIKI IN EPIKI	Dijak/-inja: – prepozna zvrst prebranih del; – zna povzemati zgodbo oz. svoje doživljanje; – se je zmožen o teh besedilih pogovarjati z učiteljem in sošolci.

Program NPI	2. letnik:
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
SKLOP 1: BESEDOSLOVJE IN GLASOSLOVJE	Dijak/-inja: – ima urejene zapiske v zvezku; – prepozna osnovna razmerja med besedami ter lažje slogovno zaznamovane in nezaznamovane besede; – zna najti domače ustreznice k lažjim prevzetim besedam; – razločuje med samoglasniki in soglasniki; – zna naštet slovenske samoglasnike in uporabljati predlog s/z in k/h.
SKLOP 2: DOMOVINA IN NARAVA Z ROKO V ROKI	Dijak/-inja: – prepozna pomen narave in domovine; – v besedilih prepozna knjiž. prostor, povezan s severno Primorsko in s tem avtorje (šavrinke,

	aleksandrinke, Srečko Kosovel, Matej Bor ...); – zna slovensko himno na pamet, prav tako druge simbole RS ter praznike.
SKLOP 3: BESEDNE VRSTE, ŽIVLJENJEPIS IN SLOV. JEZIK V OKOLJU	Dijak/-inja: – spozna osnovne besedne vrste, jih prepozna in s pomočjo učitelja določi nekatere slovnične značilnosti; – spozna zgradbo življenjepisa, prav tako CV, in s pomočjo opisnikov zapiše življenjepis osebe, ki jo dobro pozna; – vrednoti in utemeljuje znanje slovenščine izven meja Slovenije; pozna glavne značilnosti in problematiko zamejstva (čas in prostor ...).

Roki za pisno ocenjevanje znanja

Roki za pisno ocenjevanje so definirani v eRedovalnici eAsistenta, izpisani pa na spletni strani šole.

Sklep: Člani aktiva slovenščine smo na sestanku 30. 8. 2026 soglasno sprejeli načrt ocenjevanja znanja.

Načrt sprejel aktiv dne: 30. 8. 2026
Zapisal vodja aktiva: Sabina Žigon